

LITERATURA

L'eterna poètica de Pepe Carvalho, quaranta anys després

La BCNegra homenatja el detectiu de Vázquez Montalbán

Crònica

TONI VALL
BARCELONA

Edició de butxaca, enquadernació rústica i portada dibuixada a l'estil de les velles novel·les de quiosc. Així és la reedició de *La soledad del mánager* (Booket), que compleix quaranta anys i es considera el bateig literari oficial de Pepe Carvalho. Manuel Vázquez Montalbán ja l'havia fet aparèixer a *Yo maté a Kennedy* (1972) i *Tatuaje* (1974) però no va ser protagonista absolut fins a aquesta història publicada el 1977. La BCNegra 2017 celebra l'efemèride amb una taula rodona en què participen tres autors guardonats amb el premi Dashiell Hammett: Marcelo Luján, Alexis Ravelo i Carlos Zanón, esclar, l'encarregat d'injectar nova vida literària a Carvalho a partir de l'any que ve.

Començar fent un cop d'ull a la reedició de *La soledad del mánager* no és un exercici en va. Dona pistes força inequívokes sobre la personalitat popular i directa, accessible i romàntica, que caracteritza els mons de Carvalho i les intencions literàries del seu creador. Al llarg de la conversa sorgeixen temes tan substancials com la importància del context social en els relats de Carvalho, nascuts als anys setanta i amb el moll de l'os forjat durant la Transició. "Amb Carvalho, Montalbán deia com a escriptor el que no podia dir com a periodista", afirma Ravelo. "En aquestes novel·les

Marcelo Luján, Alexis Ravelo i Carlos Zanón, tots tres premiats amb el Dashiell Hammett, en la conversa de la BCNegra. MARC ROVIRA

la policia no era amiga, sinó dolenta. És una literatura que pren partit pel lumpen", rebla Zanón.

Luján emfasitza que Montalbán era un gran poeta i que això es nota en la prosa que descriu, matisa i aromatitza les històries de Carvalho i els seus inseparables Biscúter i Charo. I els títols! Zanón destaca els preciosos títols de les novel·les, impregnats de poesia: *Los mares del sur*, *Los pájaros de Bangkok*, *El delantero centro fue asesinado al atardecer*, *El hombre de mi vida...* Luján, sense que vingui gaire a tomb, hi posa el toc de correcció política. Troba a faltar més importància de les dones en les històries de Carvalho – "Al cap i a la fi, la Charo és una puta" – i Zanón destaca que el que més li agrada és quan el detectiu surt al

carrer, quan mira la ciutat, quan a més de ser una mica masclista es mostra compassiu: "Es pot ser cínic amb la vida, com és ell, però també compassiu amb els que sempre perden". "¿Us hauríeu atrevit a ressuscitar-lo?", pregunta el moderador amb intenció. "No!", responen Luján i Ravelo. "Els llibres són trossos de la nostra vida. Carvalho és part de Manuel Vázquez Montalbán", conclou Zanón. Per tant, la millor recepta és "el respecte". En acabar, el gran Paco Camarasa, comissari de la BCNegra per últim any, veu que porto *La soledad del mánager*. "Té el final més bonic de tots. S'acaba amb una copa de vi", m'explica. Vi poètic, esclar, com un guisat de Biscúter. —